

לגעת בעבר

המשאב האנושי ברשות העתיקות

נתונים אלו הם פרי השקעה של הנהלת הרשות בעובדיה ובקידום השכלתם, בקורסים ובהכשרות מקצועיות וניהוליות. הרשות השכילה להגדיר קבוצה נבחרת מבין עובדיה, המהווה עתודה ניהולית, חבורת מנהלים מדרג הביניים העוברת הכשרה קבועה וייחודית, במגוון תחומי הניהול.

אגף משאבי אנוש שוקד כל העת על דרכים חדשות להכשיר ולקדם עובדים ברמה האישית והמקצועית במגוון דרכים: איתור צרכים ואפיקים חדשים להדרכה, קידום מנהלי דרג הביניים, שיפור וקידום יכולות העובדים הצעירים, הכשרות בקורסים ולימודים ועוד. כמו כן שוקד האגף על יצירת מעטפת נאותה ואופטימלית לרווחת העובדים, בהתאמה ליכולת התקציבית, באמצעות פיתוח מסלולי קדום, גיבוש וניסוח הסכמי עבודה עם ועדי העובדים, שיפור הביטוח הפנסיוני, ארגון יום עובד ועובד מצטיין או ימי גיבוש יחידתיים, ושלל הטבות לרווחת העובד: מינויים לתיאטראות, כרטיסי הנחה לאטרקציות בחודשי הקיץ, נופש משפחות, מתנות לחגים ואירועים ועוד.

רשות העתיקות התברכה במשאב אנושי איכותי וערכי מהמעלה הראשונה ועל כך גאוותנו.

נמרוד מישאל, מנהל אגף משאבי אנוש, רשות העתיקות

רשות העתיקות מעסיקה קרוב ל-600 עובדים במגוון מעמדות, מהם יותר מ-400 המוגדרים עובדים קבועים. נוסף על אלה, מעסיקה הרשות עוד מאות פועלים בפרויקטים, באמצעות חברת כ"א שהיקף העסקתם נקבע בהתאמה להיקף העבודה.

כ-60% מהיקף כוח האדם מועסק במרחבים ובמנהל השימור, כ-30% מועסקים במנהל ארכיאולוגיה והיתר הם עובדי מטה. כמחצית מהעובדים הם ארכיאולוגים בתפקידי פיקוח, חפירות, חוקרים ועוד. במנהל השימור מועסקים כ-15% מכלל העובדים.

ראוי לציין כי היקף עובדי המטה קטן בהשוואה לגופים דומים אחרים במגזר הציבורי, בשל מבנה הרשות ואופן הפעלתה – הפעלה ריכוזית ולא מבוזרת.

ניהול משק כוח האדם ברשות מיועד לענות על צרכי העבודה המשתנים והוא מותאם לתקציב המאושר, ולפיכך מחויב בהקפדה יתרה על היקפי כוח האדם בהתנהלות השוטפת.

הדבר הבולט במשאב האנושי ברשות העתיקות הוא איכות האנשים. די אם נצביע על קרוב ל-80% אקדמאים מכלל העובדים, מהם יותר מ-10% בעלי תואר שלישי, כ-30% בעלי תואר שני. זהו נתון חריג ובולט במגזר הציבורי.

שונות

פעילות
חינוכית

תצוגות
ארכיאולוגיות

מינהל
שימור

חפירות
ארכיאולוגיות

חפירות ארכיאולוגיות

הושלם ניקוי תעלת הניקוז של ירושלים מימי הבית השני

הושלם ניקוי תעלת הניקוז של ירושלים מימי הבית השני, בחפירות שעורכת רשות העתיקות בעיר דוד ב"גן לאומי סובב חומות ירושלים". החפירות מתנהלות בשיתוף עם רשות הטבע והגנים, ובניהולם של פרופ' רוני רייך ואלי שוקרון

דאגו לרווחת התושבים ולעולי הרגל. בעת העתיקה הוליכה התעלה בעיקר מי גשמים שנוקזו מרחבי העיר, כדי שלא יצטברו ושלא יהוו מטרד לציבור" מוסיף פרופ' רייך. בחינת התעלה מצביעה על ההשקעה הרבה בבנייתה. בחלקה הצפוני היא חצובה בסלע ומקורה בקמרון אבן מאורך, ואילו בהמשכה הדרומי היא בנויה ומקורה בלוחות אבן שטוחים.

וכך מספר יוסף בן מתתיהו: "ואחרי אשר המיתו הרומאים חלק האגשים היוצאים אליהם ואת שאריתם לקחו בשבי חקרו למצוא את המורדים המסתתרים במנהרות וקרעו את שכבת האדמה אשר על גבן ואת כל הנופלים בידם היכו לפי חרב" (מלחמות היהודים ו ט ד).

* תעלת הניקוז. באדיבות רשות העתיקות.

מזה כשבע שנים עוסקים חוקרי רשות העתיקות בניקוי כמויות העפר העצומות, שהצטברו בתוך תעלת הניקוז משלהי ימי הבית השני. תוואי תעלה זו עוקב אחרי עמק הטירופיון. התעלה ממוקמת מתחת לרחוב המרכזי המרוצף והמדורג שחצה את העיר ירושלים, בסמוך לכותל המערבי בצפון ועד לבריכת השילוח שבעיר דוד בדרום (יודגש שהתוואי אינו עובר מתחת למתחם הר הבית).

שני קטעים מתעלת הניקוז ידועים זה מכבר:

- קטע צפוני שהתגלה בשנת 1867 ע"י הבריטי צ'רלז וורן מתחת לרחוב המרוצף הקדום שליד 'קשת רובינסון'. קטע זה נבדק מחדש בידי פרופ' בנימין מזר (1968-75) ובידי רוני רייך ויעקב ביליג (1994-96) ב"גן הארכיאולוגי" מרכז דוידסון.
- קטע דרומי התגלה בידי הארכיאולוגים פ' בליס וא' דיקי (1894-97) ליד בריכת השילוח בקצה הדרומי של עיר דוד, כ-600 מ' מדרום.

מזה כשנתיים מסיירים עשרות אלפי מבקרים בחלק הדרומי של תעלת הניקוז ובקצה הרחוב המרוצף אשר נפתחו לציבור.

"החפירה הארכיאולוגית והמחקר שלצידה אישרו באופן סופי את הסברה ששני הקטעים הם חלק מתעלת ניקוז אחת, כאשר ניקוי התעלה מכונן עיר דוד בדרום התחבר עם התעלה שליד 'קשת רובינסון' אומר פרופ' רוני רייך.

הגילוי המרכזי והמונומנט העיקרי בחפירה ארכיאולוגית זו הוא הרחוב המרוצף שהתעלה הגדולה עוברת מתחתיו. ברחוב זה הלכו תושבי ירושלים ועולי הרגל בעת העתיקה.

קטעים אחדים מן הרחוב הזה נחשפו וידועים לאורך התוואי. תעלת הניקוז שעוברת מתחת לרחוב נחשפה כעת במלוא אורכה (כ-600 מ'). "יש בתעלת הניקוז עדות לכך שפרנסי העיר, לפני כאלפיים שנה,

חפירות ארכיאולוגיות

תגלית ארכיאולוגית יוצאת דופן התגלתה בחפירות הצלה שקיימה רשות העתיקות בשמורת הטבע חורבת מדרס

תגלית ארכיאולוגית מרשימה הכוללת פסיפס מרשים בגודלו וביופיו, כנסיה ומבנה ציבור התגלו בחפירות שקיימה רשות העתיקות בשמורת הטבע חורבת מדרס בשפלת יהודה. החפירות התקיימו בעקבות שוד עתיקות, במהלכו ניסו השודדים לפרוץ ולבזוז מערכת תת קרקעית עתיקה במקום.

בחפירה נחשף בנין ציבורי מרשים ביופיו מהתקופה הביזנטית ובו מספר שלבי בניה. בשני שלבי הבניה האחרונים שימש הבניין ככנסיה מפוארת אך מתוצאות החפירה וכעדות מהממצאים, מסתמן שכנסיה זו בנויה אל תוך מתחם ציבורי גדול מתקופת הבית השני ומרד בר כוכבא ששימש בשלבי הבניה הראשונים של המתחם. הכנסייה, בשלביה האחרונים, בנויה בתכנית של בזיליקה ובחזיתה חצר התכנסות רחבת ידיים מרוצפת בלוחות אבן ממנה נכנסים למסדרון מבוא. דרך פתח מעוצב נכנסים לפנים המבנה לאולם תווך בו היו שמונה עמודי שיש מרהיבים נושאי כותרות מפוארות שהגיעו ביבוא מיוחד מאזור תורכיה. בקצה האולם המרכזי במה מוגבהת ומשני צידי האולם סיטראות רחבות. כל רצפות הבניין עוטרו ברצפות פסיפס מרהיבות בהם דגמים מעולם החי והצומח ודגמים גיאומטריים במצב השתמרות נדיר. מאחורי הבמה מוקמו שני חדרים האחד בעל רצפת שיש והשני הוביל לקבר תת קרקעי שנתגלה ריק מתוכן. מתחת לכל הבניין מסתעפת מערכת מסתור תת קרקעית ובה חדרים, מתקני מים, מלכודות וחדרי אגירה, מערכת זו שייכת למבנה רחב ידיים מתקופת הבית השני

אתר חורבת מדרס מוכר כישוב יהודי גדול וחשוב מתקופת הבית השני ועד לחורבנו במרד בר כוכבא בשנת 135 לספירה. באתר שרידי מבנים, מערות, מתקנים חקלאיים ומערכות מסתור מסועפות. האתר זוהה כאתר ישוב מרכזי על ידי מספר חוקרים, חקירתו החלה בסוף המאה ה-19 ונמשכת עד היום. בשנות השמונים נתגלה באתר משקוף מעוטר ייחודי, בשל הדמיון בינו לבין משקוף זהה מבית הכנסת מחורבת נבוריה בצפון הארץ העלו החוקרים פרופ' עמוס קלוזר וד"ר צבי אילן ז"ל סברה, שסמוך אליו נמצא מבנה בית כנסת יהודי קדום.

לאחרונה בעקבות פעילות שודדי העתיקות במקום, התגלה המשקוף מחדש, על ידי מפקחי היחידה למניעת שוד עתיקות של רשות העתיקות. בעקבות הגילוי נערכה במקום חפירה במטרה לחשוף את צפונותיו של המבנה המונומנטאלי אליו היה שייך המשקוף. את החפירה ניהלו מטעם רשות העתיקות אמיר גנור ואלון קליין מהיחידה למניעת שוד עתיקות.

חפירות ארכיאולוגיות

והתקופה הרומית שהכנסייה הביזנטית נבנתה לתוכו. במערכת נתגלו מטבעות מימי המרד הגדול 66-70 לספירה ומימי מרד בר כוכבא 132-135 לספירה, כלי אבן, נרות וכלי חרס שונים האופייניים לאוכלוסיה היהודית מהישוב בעת ההיא.

חוקרים שביקרו באתר סבורים כי מדובר במקום מושבו וקברו של הנביא זכריה. מקורות נוצריים קדומים זיהו את מקום קבורתו של הנביא זכריה בכפר זכריה וציינו שמקום קבורתו נתגלה בשנת 415 לספירה. החוקרים סבורים לאור ניתוח המקורות הנוצריים ובהם מפת מידבא, שיתכן והכנסייה בחורבת מדרס הינה כנסיית זיכרון לציון קבר זכריה הנביא, נושא זה ייבדק וייחקר בזמן הקרוב.

רשות העתיקות בשיתוף עם רשות הטבע והגנים פעלה בחודש האחרון לחשיפת המבנה המפואר, בירור צפונותיו ושימור רצפות הפסיפס. בימים הקרובים יכוסו הפסיפסים המרהיבים ויחל תהליך תכנון לשימור האתר והצגתו לקהל הרחב בעתיד כאחד מהאתרים שנבחרו לטיפול במסגרת פרויקט המורשת הלאומית של ממשלת ישראל. אין ספק שהתגלית יוצאת דופן וחשיבותה רבה הן מבחינה מחקרית, דתית ותיירותית.

מינהל שימור

פרויקט ייחודי של רשות העתיקות ועיריית צפת יפעל לשילוב הציבור כנאמני שימור מורשת העיר

העשיר תוך חיבורה לתהליך השימור ולפעילות החינוכית המקומית.

מטרת הפרויקט היא גיבוש קבוצת תושבים, המחויבים לנושא שימור המורשת. קבוצה זו תהיה פעילה בשיתוף ובתיאום עם כל הגורמים והגופים התומכים בשימור המורשת בצפת העתיקה. מטרה נוספת היא יצירת תשתית של הידברות והבנה בין התושבים והרשויות בצפת העתיקה, דרך חיבורם לתהליכי השימור ופיתוח בעיר, התווית דרכי פעולה לקידום שימור המורשת בעיר ועשייה קהילתית וציבורית בתחום שימור המורשת הבנויה.

מרשות העתיקות נמסר כי הפרויקט ימשך כשלוש שנים. ראשיתו תהיה סדרת מפגשים שבועיים בה יינתנו היבטים שונים על מורשת צפת, היסטוריה, ארכיאולוגיה, שימור וכיצד ניתן לפעול ולשלב את הקהילה.

בהמשך, בהתאם לכיווני הפעולה שייבחרו, ימשיכו פעילויות העשרה, כמו גם פעולות קהילתיות, חינוכיות ואף מעשיות בתחום השימור.

פרויקט ייחודי ויוצא דופן הנקרא "נאמני שימור למורשת העיר צפת" יחל לפעול בימים הקרובים. הפרויקט של רשות העתיקות מתבצע בשיתוף פעולה עם עיריית צפת והמחלקה לשירותים חברתיים, משרד השיכון דרך פרויקט שיקום שכונות ועמותת לבנות ולהיבנות.

בימים אלה מתגבשת קבוצת נאמני השימור למורשת העיר צפת והיא תהווה גוף ציבורי שיהיה מעורב בשימור מרכיבי המורשת הייחודיים של העיר העתיקה בצפת.

תושבים המעוניינים להצטרף מוזמנים להירשם במשרדי רשות העתיקות: 04-6800649.

מרשות העתיקות נמסר כי העיר העתיקה צפת, נחשבת לאחת הערים העשירות במבנים היסטוריים, המייצגים מאות שנות ההתיישבות בעיר. החל מהמאה ה-16 לספירה, הייתה צפת מרכז רוחני יהודי בעל חשיבות לאומית ועולמית. המורשת האדריכלית השתמרה בצפת העתיקה באופן ייחודי, שכמותו לא ניתן לראות בערים אחרות. צפת העתיקה הינה שילוב של מרקם אורבאני עתיק וחיים מודרניים תוססים. פרויקט "נאמני שימור מורשת העיר צפת" יהווה את אחד מנדבכי היסוד בשימור הערכים התרבותיים והאורבאניים של העיר העתיקה בצפת, ועיקרו העמקת הקשר של הקהילה עם עברה

* שביל המטיילים במצודה הצלבנית- ממלוכית בצפת.

מינהל שימור

מרכז השימור הבינלאומי ע"ש העיר רומא ילמד סטודנטים מרחבי העולם כיצד משמרים ארכיאולוגיה- "Saving the Stones" – תוכנית לימודים בינלאומית להכשרה בשימור מעשי

לראשונה בישראל ידריכו מומחי השימור של רשות העתיקות צעירים יהודים מרחבי העולם בקורס של חמישה חודשים בנושא שימור במטרה לחזק את תחושת השייכות של הסטודנטים לעם היהודי ולמדינת ישראל.

עיר תרבויות הים התיכון. "עכו היא עיר קסומה, רב תרבותית ובעלת מאפיינים ייחודיים", הוסיף לנקרי, "ואודות לשימור נחשפים אנו לעברה ההיסטורי המפואר של העיר". כמתנדבים בפעילות חברתית בעיר ויתרמו לחקר התרבות והשימור באתרי עכו.

בסיור שנערך למשתתפי התוכנית במכללה האקדמית גליל מערבי, הציג ראש החוג לשימור, החוג היחיד בישראל לתואר ראשון בתחום, דר' נדב קשטן, את המעבדות ללימודי שימור ואת ספריית השימור. הוא הזמין את המשתתפים לבקר במכללה ולהיעזר בכל האמצעים המקצועיים במהלך עבודתם.

מנהלת מרכז השימור הבינלאומית, גב' שלי-אן פלג מרשות העתיקות הזמינה את תושבי עכו להצטרף לפעילויות ההכשרה המתקיימים במסגרת התוכנית בכל יום ברחבי העיר. התוכנית נתמכת על ידי חברת מסע של הסוכנות היהודית וקיבלה את חסות הוועד הישראלי לאונסקו. המשתתפים מתגוררים בבית ספר מנוף.

* צילום: ניקי דוידוב, באדיבות רשות העתיקות.

לאחר תקופה ממושכת של פעולות שימור שיקום במבנה עות'מאני מרהיב בדומה של עכו העתיקה, יפתח מבנה מרכז השימור הבינלאומי על שם העיר רומא את שערו בקרוב. למעשה זהו המוסד הראשון בארץ בו יתקיימו מעתה הכשרות בשימור מעשי. עם פתיחת המבנה יחלו לפעול קורסים ופעילויות שונות במטרה להכשיר משמרים מהארץ ומהעולם. התוכנית הראשונה מהווה את המחזור השלישי של התוכנית *Saving the Stones*. זוהי תוכנית לימודים בינלאומית בת חמישה חודשים המיועדת לצעירים יהודים מרחבי העולם המגיעים ארצה במסגרת פרויקט "מסע" של הממשלה והסוכנות היהודית. במחזור הראשון ישתתפו סטודנטים מישראל, פולין, רוסיה, ארה"ב, אנגליה, פנמה ופורטו ריקו. ההכשרה המקצועית כוללת סדנאות בשימור אבן, חומרי מליטה, עץ מתכות ועוד. אדריכל רענן כסלו, ראש מינהל השימור ברשות העתיקות, מסר כי מומחי השימור של רשות העתיקות ינחו את פעילויות ההכשרה והלימודים התיאורטיים והמעשיים. לדבריו רשות העתיקות רואה במשתתפים חלק מפעילותה המקצועית והמשתתפים יזכו לגעת, לחקור, לטפל ולשמר את המורשת העשירה הייחודית של בישראל. עבודתם תתרום להנחלת המורשת לדורות הבאים ותגביר את המודעות לשימור בישראל. לתוכנית שותפים עיריית עכו והחברה לפיתוח עכו העתיקה. מנכ"ל החברה לפיתוח עכו העתיקה, מר דודו הררי ברך את המשתתפים ביוםם הראשון ואמר כי "הצלחת התוכנית תתרום לקידומה ולמיצובה של עכו כמרכז הכשרה בינלאומי. פתיחת שערי מוסדות העיר ובתיה מהווים נדבך משמעותי בהצגת של עיר מסבירת פנים, חמימה וקולטת תיירות." בקבלת הפנים שערכה עיריית עכו היא הבטיחה לעזור בהתאקלמות המשתתפים בישראל וארגנה עבורם משפחות מארחות, אירועי תרבות ופעילות ענפה. בתמורה ישולבו משתתפי התוכנית. ראש העיר עכו, מר שמעון לנקרי ציין, כי הוא רואה חשיבות רבה בלימודי השימור ובפעילות התכנית הייחודית בעכו –

תצוגות ארכיאולוגיות

תצוגת פסיפסים במרכז הירושלמי ללימודי המזרח הקרוב - האוניברסיטה המורמונית

תצוגת פסיפסים ראשונה ייחודית ומרהיבה ביופיה מוצגת באדיבות רשות העתיקות והמרכז הירושלמי ללימודי המזרח הקרוב (האוניברסיטה המורמונית).

הטיפול השימורי בפסיפסים כלל החלפת יציקות ביטון ישנות והדבקת חלקי הפסיפס שנפלו. הטיפול בהם ארך כשנה עם צוות של ששה משמרים. רשות העתיקות משאילה פריטים ארכיאולוגיים ומעודדת הקמת תצוגות ברחבי הארץ: מוזיאונים, תצוגות במוסדות לאומיים, מוסדות עירוניים, מוסדות מחקר, מוסדות חינוך, גנים לאומיים ומרכזי מבקרים, יישובים, בתי ספר ועוד.

התצוגה כוללת שלושה פסיפסים גדולים ומיוחדים מהתקופה הביזנטית. את הפרויקט ניהלה ד"ר אורית שמיר מתחום אוצרות ברשות העתיקות, אוצרת התערוכה: אלגרה סבריאגו, טיפול שימורי בפסיפסים: מינהל שימור, רשות העתיקות. עיצוב שילוט: חברת טטודיו Y.

בין הפסיפסים רצפת פסיפס שנחשף באזור השוק הבדואי בבאר שבע – קטעי רצפת הפסיפס עיטרו מבנה ציבור מהתקופה הביזנטית. הפסיפס מעוטר ברצועה של מדליונים (מסגרות מעוגלות) בדגם עלי אקנתוס (קוציץ סורי), ובתוכם מתוארים בעלי חיים וביניהם ג'ירף, נמר, נחש, דרבן, עז, עופר, אריה, דב, ארנבת, פרד ותרנגול. את רצועת המדליונים מקיפה מסגרת מעוטרת בדגם שיניות בחלקה העליון ובדגם גלים בחלקה התחתון.

פסיפס נוסף מאותו אתר מעוטר בדגם גיאומטרי המורכב ממרובעים בצבע אדום על רקע בהיר; במרכז כל ריבוע יש עיגול כהה.

עוד בתצוגה רצפת פסיפס משער יפו, ממילא ירושלים מהמאה ה-6 לסה"נ. קטע רצפת הפסיפס היה חלק מריצוף בבית מרחץ מהתקופה הביזנטית, שנחשף באזור ממילא (שער יפו) בירושלים. הפסיפס מעוטר בדגם גיאומטרי בצבע בהיר על רקע אדום, היוצר דגם של פרחים התחום במסגרת מעוטרת בדגמי חבל, שיניות ופרחים קטנים. בתקופה הביזנטית היה נהוג לבנות חדרים שקירותיהם אינם יוצרים זוויות ישרות. כיוון שכך, המסגרת שמקיפה את הפסיפס אינה ישרת-זווית, שכן האומנים הביזנטיים התקינו את הפסיפס בהתחשב בתוואי החדר. צורת הצגתו של הפסיפס במסגרת התלייה היא תוצאה של נתוני השטח, דהיינו זוויות לא-ישרות.

את תצוגת הפסיפסים הקבועה ניתן לראות ללא תשלום במסגרת הסירים המודרכים באוניברסיטה המורמונית בימים ד',ה'ו' בשעות: 10:00, 10:30, 11:00, 11:30, 14:00, 14:30, 15:00, 15:30.

פעילות חינוכית

חגיגות בעתיקות

רשות העתיקות מציעה ימים של חוויה, עשייה והעשרה המשחזרים את עולמם של האנשים בעבר, ומגוון פעילויות הקושרות את הסמלים, המורשת והמקורות לעולמם של הילדים ובני הנוער בהווה.

לפסח: "מסע אל מצרים העתיקה" - בעקבות סיפור יציאת מצרים. סיפור חיי היומיום לאורך הנילוס, כתב ההירוגליפים, חותמות ותכשיטי הפרעונים ועוד.

לשבועות: "מהחיטה ללחם" - סיפורו של הלחם מהקציר ועד למאפה. מהמגל והקנקנים לאחסון החיטה ועד אבני השחיקה והתנור.

לסוף שנה ולקייטנות: "לגעת בעבר" - פעילויות מרתקות בנושאים מגוונים המשלבות ממצאים ארכיאולוגיים, כתבי חידה וסדנאות, כגון: משחקים בעולם הקדום, כלי נגינה קרנבל עמי קדם ועוד.

לפרטים נוספים על הפעילות החינוכית של רשות העתיקות ולהזמנה: [מרכזים ארכיאולוגיים חינוכיים](#)

שונות

רשות העתיקות בפייסבוק

* לקבלת עדכונים ומידע שוטף הצטרפו לעמוד האוהדים של הרשות בפייסבוק: "רשות העתיקות – לגעת בעבר". כמו כן, ולעמוד האוהדים של פעילות המרכזים החינוכיים בפייסבוק: "רשות העתיקות- החוויה הארכיאולוגית".

הודעות לעיתונות

- * רשות העתיקות מדווחת כי בעקבות הסערה האחרונה נחשף פסל רומי של אלת הבריאות, הפעם בקיסריה
- * ערבותו של איש רשות העתיקות הביאה להשבת גלוסקמה מתקופת בית שני שנמצאה בחצר בית פרטי בטבעון
- * מפקחי רשות העתיקות תפסו על חם חוליית שודדי עתיקות שחיפשו זהב
- * מנהל רשות העתיקות, מנכ"ל החברה לפיתוח קיסריה ונציגי רשות הטבע והגנים סיירו בגן הלאומי קיסריה, ובחנו את הנזקים שנגרמו לעתיקות בעקבות הסערה

פעילויות לקהל הרחב

- * פעילות המרכז הארכיאולוגי סביבתי ירושלים במסגרת פסטיבל האוכל במטה יהודה ויואב 25/3/2011 - לפרטים נוספים
- * צועדים בשביל הנחל- טיול משפחתי חווייתי לחשיפת שיקום נחל ציפורי 26/3/2011 - לפרטים נוספים

הרצאות

- * יום העיון השמיני לחפירות ומחקרים חדשים בצפון הארץ 31/3/2011 - לפרטים נוספים

פרסומים

- * מבצע לסטודנטים - רשות העתיקות יוצאת במבצע מיוחד, המיועד לסטודנטים לארכיאולוגיה, אשר במסגרתו ימכרו פרסומי הרשות, במחירי מבצע חסרי תקדים לפרטים נוספים

